

Kommunikation - når det er alvor

Udfordringer, end-of-life samtalen

- Hvem?
- Hvorfor? Og hjælper det overhovedet?
- Hvordan?

Complicated

Complex

**“The truth will set you free,
but first it will piss you off”**

Gloria Steinem

- Så hvorfor skal vi tale om det?

- Et klart mål for behandlingen giver ro, både hos patient, pårørende, læge og hjemmepleje (med tiden)
- Håb skal blive til "håblinger"
- Fordi det har en effekt på helt centrale parametre.

- Så hvorfor skal vi tale om det?

Advance Care Planning har (nok) effekt på:

- Opfyldelse af patienters ønsker omkring behandling og den sidste tid
- Pårørendes psykiske velbefindende
- Patienters og pårørendes tilfredshed
- 1 års overlevelse

*KM Detering et al BMJ
2010;340:c1345
MH Skorstengaard PhD
afhandling 2017*

Advance Care Planning

Ønsker for Fremtidig Pleje og Behandling

Mette Asbjørn Neergaard
& Mette Kjærgaard Nielsen

MUNKSGAARD

Planning for future care may be linked to longer survival in terminally ill patients

BMJ / Newsroom / Newsroom / Planning for future care may be linked to longer survival in terminally ill patients

Planning for future care may be linked to longer survival in terminally ill patients

BMJ EXPERT MEDIA PANEL

If you are a journalist needing to speak to an expert, please click here.

Effects strongest among those with diseases other than cancer, exploratory

ICD patientens sidste dage

- $\frac{1}{4}$ af patienterne fik mindst et stød indenfor de sidste 24 timer af livet
- VT opstod hos 35% af patienterne indenfor den sidste time af livet
- ICD'en var stadig aktiveret hos over 50% af patienterne med IGVH

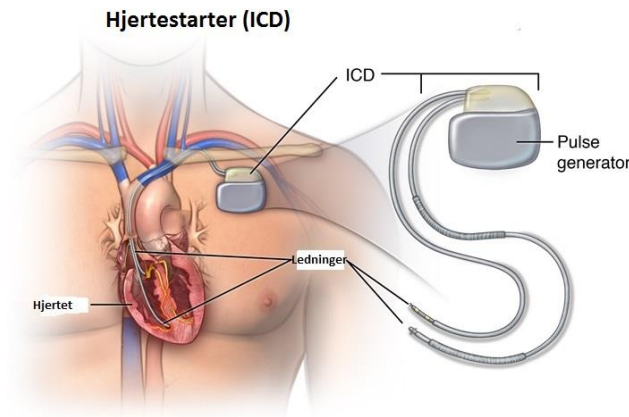
Data fra 125 intrakardielle EKG fra udtagne ICD's

Kinch Westerdahl A. et al. Circulation.2014 Jan 28;129(4):422-9

Hvordan slukker jeg for din ICD ?

Implanted Cardioverter Defibrillators

- Man slukker kun for ICD funktionen/hjertestarteren
- Pacemakerfunktionen i øvrigt bevares

- Patienterne og/eller pårørende tror ofte at patienten vil dø når ICD-funktionen slukkes.

Hvordan slukker jeg for din ICD ?

- Kardiologisk afdeling kontaktes og sørger for at ICD slukkes
- Hvis der er ICD funktion når patienten dør, vil der ofte forekomme gentagne stød (så længe der er VT)
- Der kan lægges en speciel magnet over pacemakeren

Tidlig afklaringssamtale – ACP / FPB

- Samtale om patients og familiens ønsker og behov.
- God rådgivning kræver kendskab til familiens værdier – proces over tid:
 - *Hvilke mål er de vigtigste?*
 - *Hvad frygter familie/patient mest?*
- Enige om acceptabelt behandlingsniveau
- Åbenhed om at patienten dør til sidst -> genoplivning?
- Involvering og støtte til omsorgsperson

....Så hvordan griber vi det an?

EMAP – Eksistentiel koMmunikation i Almen
Praksis - Et redskab til at kortlægge patientens
eksistentielle problemer og ressourcer

✓ Konkrete, faciliterende spørgsmål til
inspiration

✓ https://vejledninger.dsam.dk/media/files/18/bilag-5_-emap.pdf

✓ <http://www.goldstandardsframework.org.uk/>

Struktur - REDMAP

- **Ready** – Spørg om lov til at tale om emnet: Kan vi tage en snak om dit helbred og din behandling? Er der nogen du gerne vil have med til samtalen?
- **Expect** – Få patientens perspektiv: Vil du fortælle mig, hvad du ved om din sygdom / behandling? Er der noget du har brug for at fortælle mig eller spørge mig om? Er der noget der har forandret sig? Nogen mennesker i din situation ville tænke over, hvad der ville ske hvis...
- **Diagnosis** - Det vi ved er.. Det vi ikke ved... Det jeg ikke er sikker på... Det jeg håber på, men som bekymrer mig... Har du spørgsmål til mig eller noget der bekymrer dig?
- **Matters** – Hvad er vigtigt for dig og din familie? Hvad vil du gerne kunne gøre? Hvad tænker du om den pleje / hjælp du skal have? Er der noget du ikke vil have? Hvad ville (navn) sige, hvis vi kunne spørge ham / hende?
- **Actions** – Det vi kan gøre er... Det, der måske er hjælpsomt er... Det, der ikke er hjælpsomt er... Det, der ikke virker, i denne situation er...
- **Plan** – En plan for fremtiden plejer at give en bedre pleje og behandling. Lad os prøve at planlægge hvad der skal ske, hvis / når...

Genoplivning

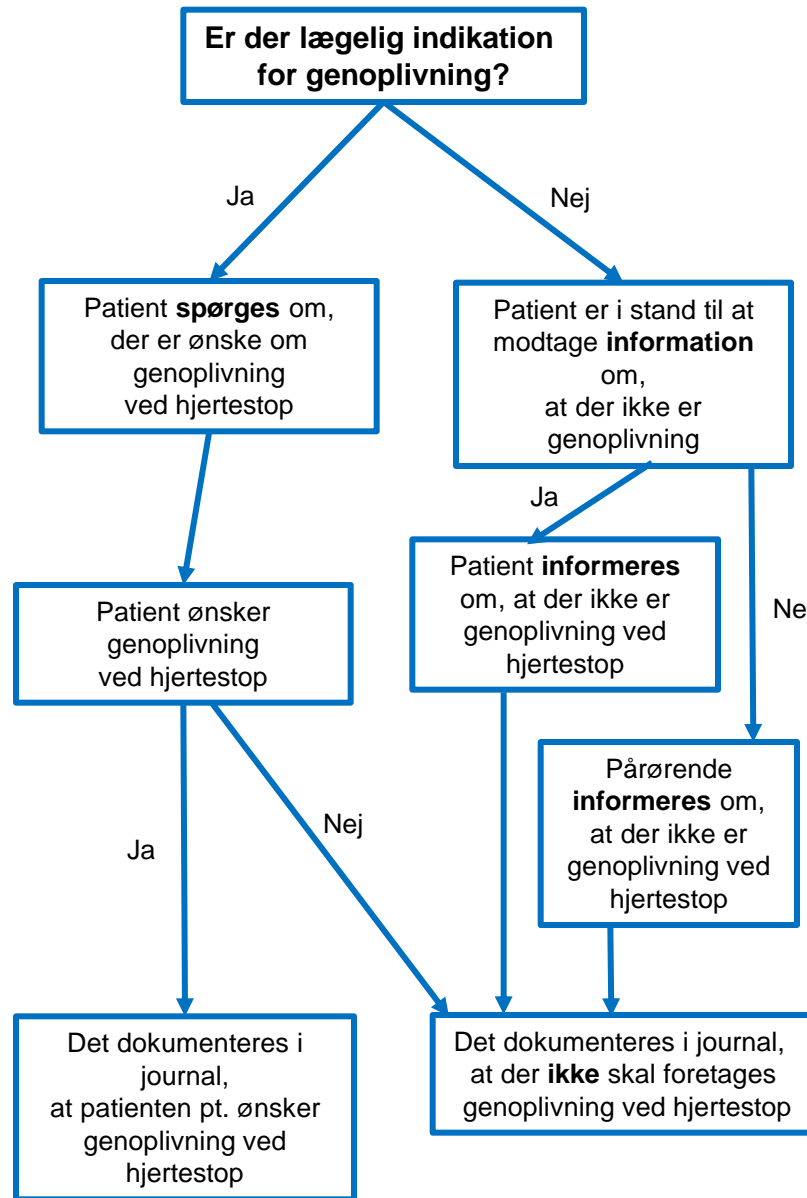
Hvad gælder i dag?

Vejledning om genoplivning og fravalg af genoplivningsforsøg

VEJ nr 9934 af 29/10/2019

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210674>

Genoplivning ?

Genoplivning

Hvad gælder i dag?

Fravalg af livsforlængende behandling og genoplivning
| Styrelsen for Patientsikkerhed (stps.dk)

Complicated

Complex

